

የኢትዮጵያ ፌኤራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሰባተኛ ዓ*ሞ*ት ቁጥር ጽ፫ አዲስ አበባ ማንቦት <u>፲</u>፮ ቀን ፲፱፻<u>፺</u>፫

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ 7th Year No. 23 ADDIS ABABA - 24th May, 2001

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፪፻፴፩/፲፱፻፶፫ ዓ·ም· የፌዴራል የሥነ ምባባር እና የጸረ ሙስና ከሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ገጽ ፩ሺ፬፻፹፰

CONTENTS

አዋጅ ቁጥር <u>፪፻፴፩/፲፱፻፺፫</u> የፌዴራል የሥነ ምግባር እና የጸረ–ሙስና ኮሚሽንን ለማቋቋም የወጣ አዋ<u>ጅ</u>

የኢትዮጵያ መንግሥትና ሕዝቦች ሙስና እና ብልሹ አሠራር የአንድን አገር ማሀበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊ እና ፓለቲካዊ ዕድገት የሚገታ ተግባር መሆኑን የተገንዘቡ በመሆናቸው፣

አገሪቱ የተያያዘችውን የዕድገት ጎዳና እና የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ ለማፋጠንና ቀጣይነት ያለው እንዲሆን ሙስናን እና ብልሹ አሠራርን በቁጥጥር ሥር ማዋል አስፈላጊ በመሆኑ፣

ሙስናን እና ብልሹ አሥራርን ለመሸከም የማይፈልግ እና ይህንኑ በብቃት ለመዋ*ጋ*ት ዝግጁ የሆነ ሕብረተሰብ መፍጠር አስፈላጊ በመሆኑ፡

ሙስናን እና ብልሹ አሠራርን ለመመርመር እና ለመክሰስ፡ ለመቆጣጠር እና ለመከላከል መልካም ሥነ–ምግባር በኅብረተሰቡ ውስጥ እንዲስፋፋ በማድረግ ሙስናን እና ብልሹ አሠራርን መዋጋት የሚችል ነፃና ራሱን የቻለ መንግሥታዊ አካል ማቋቋም አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፡

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፱፩ (፩) መሠረት የሚከተለው ታውጇል።

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅላላ

፩∙ አጭር ርዕስ

ይሀ አዋጅ "የፌዴራል የሥነ ምግባር እና የጸረ–ሙስና ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፪፻፴፩/፲፱፻፺፫" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

ትርጓሜ
 የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር
 በዚህ አዋጅ ውስጥ፡

PROCLAMATION No. 235/2001 A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE ESTABLISHMENT OF THE FEDERAL ETHICS AND ANTI-CORRUPTION COMMISSION

WHEREAS, the Government and the Peoples of Ethiopia recognize that corruption and impropriety are capable of hindering the Social, Economic and Political development of any country;

WHEREAS, corruption and impropriety are to be checked in order to promote and sustain the development and the democratic process in Ethiopia;

WHEREAS, it has become necessary to create a society which shall not condone but rather prepared to effectively combat corruption and impropriety;

WHEREAS, it has been deemed necessary to establish an independent government body capable of investigating and prosecuting checking and preventing corruption and other imporprieties as well as fighting corruption and impropriety through the promotion of ethical values in the society:

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE General

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Federal Ethics and Anti-Corruption Commission Establishment Proclamation No. 235/2001".

2. Definitions

In this Proclamation, unless the context requires otherwise:

ያንዱ ዋጋ 4·40 Unit Price

ነ*ጋሪት ጋዚጣ ፖ-ሣ-ቁ- ፹ሺ፩* Negarit G.P.O.Box 80,001

- ፩· "ኮሚሽን" ማለት የፌዴራል የሥነ ምግባር እና የጸረ– ሙስና ኮሚሽን ነው፥
- ፪· "ኮሚሽነር እና ምክትል ኮሚሽነር" ማለት እንደቅደም ተከተሉ የኮሚሽኑ ኮሚሽነር ወይም ምክትል ኮሚሽነር ነው።
- ፫· "የመንግሥት መሥሪያ ቤት" ማለት ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል በመንግሥት በጀት የሚተዳደር እና የፌዴራል መንግሥቱ ሥሪዎች የሚከናወኑበት ማናቸውም መሥሪያ ቤት ነው።
- ፬· "የመንግሥት ልማት ድርጅት" ማለት የመንግሥት ባለቤትነት ድርሻ በሙሉ ወይም በከፊል ያለበት ማናቸውም የፌዴራል መንግሥት የልማት ድርጅት ወይም የአክሲዮን ከባንያ ነው።
- ፩· "የመንግሥት ባለሥልጣን" ማለት በመንግሥት መሥሪያ ቤት ወይም ልማት ድርጅት ውስጥ በኃላፊነት እንዲያገለግል በመንግሥት ወይም በቦርድ የተሾመ፡ የተመደበ፡ የተቀጠረ ወይም በሕዝብ የተመረጠ ማንኛውም ሰው ነው፡
- ፯· "የመንግሥት ሠራተኛ" ማለት ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም በፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕግ ወይም በአሠሪና ሠራተኛ ሕግ ወይም ራሱን በቻለ ሌላ ሕግ የሚተዳደርና በመን ግሥት መሥሪያ ቤት ወይም በመንግሥት ልማት ድርጅት ውስጥ ተቀጥሮ ወይም ተመርጠ የሚሠራ ማንኛውም ሰው ነው።
- ፯· "የሥነ ምግባር አውታሮች" ማለት በመንግሥት አስተ ጻደር ውስጥ ምግባረ ብልሹ ባሀርያትን በከፍተኛ ደረጃ ለመቀነስ እና ሙያዊ ብቃትን እና መልካም ሥነ ምግባርን ለማበረታታት የሚያገለግሉ ዘዴዎች፣ አካላት፣ ሥርዓቶች ወይም አስፈላጊ ሁኔታዎች እና የመሳሰሎት ናቸው፣
- ፰· ''ሰው'' ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

ክፍል ሁለት ስለኮሚሽኑ መቋቋም እና ሥልጣንና ተግባር

፫፦ *የኮሚሽኑ መቋቋም*

- ፩· የፌዴራል የሥነ ምግባር እና የጸረ–ሙስና ኮሚሽን / ከዚህ በኋላ "ኮሚሽኑ" እየተባለ የሚጠራ/ ራሱን የቻለ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
- ፪· የኮሚሽኑ ተጠሪነት ለጠቅላይ ሚኒስትሩ ይሆናል።
- ፬፦ ስለኮሚሽኑ የአውራር ነጻነት

የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፫ ንዑስ አንቀጽ /፪/ እና አንቀጽ ፬ ንዑስ አንቀጽ /፪/ /ሰ/ እና /ሸ/ ድንጋጌዎች ቢኖሩም ኮሚሽኑ ሥራውን በማከናወን ረገድ ከማንኛውም ሰው ጣልቃ ነብነት ወይም አመራር ነፃ ነው።

ጅ· ዋና መሥሪያ ቤት

የኮሚሽኑ ዋና መሥሪያ ቤት አዲስ አበባ ይሆናል። ሆኖም አስፈላጊ ሆኖ ሲንኝ በየክልሎ ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤቶችን ሊያቋቁም ይችላል።

፯፦ የኮሚሽኑ ዓላማዎች

ኮሚሽኑ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፤

- §· የሥነ ምግባር እና የጸረ–ሙስና ትምህርቶችን በማስ ፋፋት የነቃ እና ሙስናን ሊሸከም የማይችል ሕብረ ተሰብ እንዲፈጠር ጥረት ማድረግ፣
- g· የሙስና ወንጀልን እና ብልሹ አሠራርን መከላከል፣
- ፫· የሙስና ወንጀልን እና ብልሹ አሥራርን በማጋለጥ፡ በመመርመር እና በመክሰስ በአገሪቱ ውስጥ ሐቀኛ የሕዝብ አገልግሎት እንዲሰፍን ጥረት ማድረግ፣

- 1) "Commission" means the Federal Ethics and Anticorruption Commission;
- 2) "Commissioner and Deputy Commissioner" means the Commissioner and the Deputy Commissioner of the commission respectively;
- 3) "Public Office" means any office of the Federal Government the budget of which is fully or partially allocated by the Government and in which any government activity is performed;
- 4) "Public Enterprise" means any Federal Public enterprise or Share Company the ownership of which is fully or partly owned by the Government;
- 5) "Public Official" means any official who is appointed, assigned, or employed by the Government or a Board, or elected by public to serve in the public office or in public enterprise;
- 6) "Public Servant" means, for the purpose of this Proclamation, any person who is governed by the Federal civil service laws or by Labour Law or by any other law and who is employed or elected and working in the public office or in public enterprise;
- 7) "Ethics Infrastructures" means mechanisms, bodies, or procedures or the necessary conditions and similar matters that will serve to reduce substantially unethical conducts and to encourage efficiency and integrity in the public service;
- 8) "Person" means natural or juridical person.

PART TWO Establishment and Powers and Duties of the Commission

3. Establishment of the Commission

- 1) The Federal Ethics and Anti-Corruption Commission (hereinafter referred to as "the Commission") is hereby established as an independent Federal Government body.
- 2) The Commission shall be accountable to the Prime Minister.
- 4. Independence of the Commission

Notwithstanding the provisions of Sub-Article (2) of Article 3 and Sub Article (2) (g) and (h) of Article 9 of this Proclamation, the Commission shall be free from any intervention, interference, or direction by any person with regard to the conduct of its operations.

5. Head Office

The Commission shall have its head office in Addis Ababa and may establish branch offices in the Regions as may be necessary.

6. Objectives of the Commission

The Commission shall have the following objectives:

- 1) to strive to create an aware society where corruption will not be condoned or tolerated by promoting ethics and anti-corruption education;
- 2) to prevent corruption offences and other improprieties;
- 3) to strive to create and promote integrity in public service by detecting, investigating and prosecuting alleged or suspected cases of corruption offences and other improprieties;

፬· ለመንግሥት ባለሥልጣኖች እና ለመንግሥት ሠራተኞች የሚያገለግሉ የሥነ ምግባር ደንቦች እንዲ ዘጋጁ ማድረግ ፣ ተፈጸሚነታቸውን መከታተል፣ እና ሴሎች ለሚያዘጋጇቸው የሥነ ምግባር ደንቦች ሲጠየቅ ድጋፍ ማድረግ።

፯፦ የኮሚሽኑ ሥልጣንና ተግባር

ኮሚሽኑ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

- ፩· ስለሙስና ጎጂነት የሕዝቡ ንቃተ ሕሊና እንዲጎለብት በማስተማር እና መልካም ሥነ ምግባር በሕዝብ አገል ግሎት እና በኅብረተሰቡ ውስጥ እንዲስፋፋ በማድረግ ሙስናን እና ብልሹ አሠራርን መዋጋት፣ ሩታል፣
- ፪· በመንግሥት መ/ቤቶች እና በመንግሥት ልማት ድርጅቶች ውስጥ ለሙስና የተጋለጡ የአሠራር ሥርዓ ቶችን በመመርመርና እንዲሻሻሉ በማድረግ ሙስናን የመከላከል፤ በሌሎች ሰዎች ሲጠየቅ ተመሳሳይ ምክርና ድጋፍ የመስጠት፤
- ፫· በመንግሥት መ/ቤቶች እና በመንግሥት ልማት ድርጅቶች ውስጥ ከባድ የሥነ ምግባር መጣስ ስለመ ልጸሙ ጥቆማ ሲደርሰው ወይም በቂ ጥርጣሬ ሲኖረው የማጣራት ወይም እንዲጣራ የማድረግ እና ተገቢው እርምጃ እንዲወስድ የመከታተል፣
- ፬· በወንጀል ሕግ እና በሌሎች ሕጎች ውስጥ የተመለከቱ የሙስና ወንጀሎች በመንግሥት መ/ቤቶች ወይም በመን ግሥት ልማት ድርጅቶች ውስጥ፣ ወይም የመንግሥት መ/ ቤቶች ወይም የመንግሥት ልማት ድርጅቶች የተካፈ ሉበት በሆነ ጊዜ በግሉ ዘርፍ ፣ ወይም ፌዴራል መንግሥቱ ለክልሎች ከሚሰጠው ድጎማ በተያያዘ በክልል መ/ቤቶች ውስጥ ስለመፈጸማቸው ጥቆማ ሲደርሰው ወይም በቂ ጥርጣሬ ሲኖረው ምርመራ የማድረግ ወይም እንዲመረመር የማድረግ እና ክስ የመመሥረት፣
- ፩· የሙስና ወንጀሎችን በመመርመር ሂደት በወንጀለኛ መቅጫ ሥነ ሥርዓት ሕግ መሠረት ጣንኛውንም ግቢ፣ የሥሪ፡ ቦታ፣ ተሽከርካሪ ወይም ጣናቸውንም ሌላ ንብረት፣ እንደአስፈላጊነቱ የመፈተሽ፣ የመበርበር እና የመያዝ፣
- ፯፦ በወንጀለኛ መቅጫ ሥነ ሥርዓት ሕግ መሠረት በሙስና ወንጀል የተጠረጠሩ ሰዎችን ከ፵፰ ሰዓት ላልበለጠ ጊዜ ያለፍርድ ቤት ትዕዛዝ አሥሮ የማቆየት፣ በሕግ መሠረት በዋስትና የመልቀቅ እና ተጠርጣሪዎችን የጣት አሻራና ፎቶግራፍ የመውሰድ፣
- ፯· ለምርመራ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ማንኛውንም ሰው በወንጀለኛ መቅጫ ሥነ ሥርዓት ሕግና በሌሎች ሕጎች መሠረት አስቀርቦ የመጠየቅ፣ ቃል የመቀበል እና ከማን ኛውም ሰው ወይም መ/ቤት ማስረጃ እንዲቀርብለት የማዘዝ፣
- ፰· ከሙስና ወንጀል *ጋ*ር በተ*ያያ*ዘ የተገኘ እና በባንክ የተቀመጠ ገንዘብ ለመኖሩ በቂ ጥርጣሬ ወይም ማስረጃ ሲኖር በማናቸውም ባንክ የሚገኝ የተጠርጣሪዎች የባንክ ሂሳብ በኮሚሽነሩ ትዕዛዝ እንዲመረመር የማድረግ እና አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በፍርድ ቤት ትዕዛዝ እንዲከበር የማድረግ፣
- ፱· የመንግሥት ባለሥልጣኖችን እና በሕግ ሀብታቸውንና የገንዘብ ጥቅማቸውን አንዲያስመዘግቡ ግዴታ ያለባ ቸውን የመንግሥት ሠራተኞች ሀብትና የገንዘብ ጥቅሞች መዝግቦ የመያዝ፣ ወይም ተመዝግበው እንዲያዙ የማድረግ፣
- ፲٠ ከሙስና ወንጀል ጋር በተያያዘ በምርመራ ላይ ያሉ ሰዎች ሀብት በፍርድ ቤት ትዕዛዝ እንዳይንቀሳቀስ የማድረግ፤ በሙስና ወንጀል የተገኘ ለመሆኑ የተረጋገጠን ማናቸ ውንም ንብረት ወይም ሀብት በፍርድ ቤት ትዕዛዝ እንዲወረስና በሐራጅ ተሸጠ ወይም ሳይሸዋ ለመንግሥት ነቢ እንዲሆን የማድረግ፤

- 4) to cause the preparation and follow up the implementation of codes of ethics for public officials and public servants; and to assist others, upon request, in establishing their own codes of ethics.
- 7. Powers and Duties of the Commission
 The Commission shall have the powers and duties:
 - 1) to combat corruption and other impropriety by creating awareness through educating the public about the effect of corruption and the promotion of ethics in public service and in the society;
 - 2) to prevent corruption by examining the practices and procedures in government offices and public enterprise to secure the revision of methods of work which may be conducive to corrupt practices; and advise or assist on same, upon request, any other persons;
 - 3) to investigate or cause the investigation of any complaints of alleged or suspected serious breaches of the codes of ethics in government offices or public enterprises; and follow up the taking of proper measures;
 - 4) to investigate or cause the investigation of any alleged or suspected corruption offences specified in the Penal Code or in other laws where they are committed in public offices and public enterprises, or in the private sector with participation of government offices and public enterprises, or in the regional offices relating to subsidies granted by the Federal Government to the Regions; and prosecute same;
 - 5) to inspect, search or seize, as may be necessary, any premise, working places, vehicle; or any property in accordance with the Criminal Procedure Code during the process of investigation of offences related with corruption;
 - 6) to detain, without court warrant, presons suspected of corruption offences for a period not exceeding 48 hours in accordance with the Criminal Procedure Code, to release on bail in accordance with the law; and to take fingerprints and photographs;
 - 7) to summon; question and receive the testimony of persons and to order the presentation of any evidence from any person or office, in accordance with the Criminal Procedure Code and other laws, where it is found necessary for its investigation operations;
 - 8) to investigate, with the order of the Commissioner, any bank account of suspected persons where there is reasonable suspicion or evidence showing that a certain amount of money obtained by corruption is deposited in any bank; and cause the attachment, with court order, of same where necessary;
 - 9) to register or cause the registration of the assets and financial interests of public officials and other public servants as specified by law;
 - 10) to freeze, by court order, the assets of any person who may be under investigation for corruption; and cause, through court order, the forfeiture of any assets and wealth obtained by corruption to the state or dispose same by or without public auction;

- ፲፩· የሥነ ምግባር ደንቦች እና የጸረ–ሙስና ሕጎች መከበራ ቸውን የመከታተል እና የማረ*ጋ*ገጥ፣ ስለአፈጻጸማቸው የምክር አንልግሎት የመስጠት፣
- ፲፪· ሥነ ምግባርን እና ሙስናን በተመለከተ ጥናትና ምርምር የማድረግ እና ተመሳሳይ ሥራዎችን የመደገፍ፣ የኮሚ ሽኑን ዓላማዎች ለማራመድ የሚረዱ ሪፖርቶችን እና ቴክኒካዊ ጥናቶችን አሳትሞ የማሰራጨት፣
- ፲፫· የሥነ ምግባር ደንቦች እና ደንቦቹ ሲጣሱ የሚወሰዱ እርምጃዎች የተጣጣሙ እንዲሆኑ ሌሎች የሥነ ምግባር አውታሮችን የማስተባበር፣
- ፲፬· የሕግ አውጭና የዳኝነት አካላትን ሳይጨመር ለመን ግሥት መሥሪያ ቤቶችና ለመንግሥት ልማት ድርጅቶች የሚያገለግሎ የሥነ ምግባር ደንቦች መዘጋጀታቸውን ማረጋገጥ ወይም ማዘጋጀት እና አፈጻጸማቸውን የመከ ታተል፣ ከሕግ አውጭ እና ከዳኝነት አካላት ጥያቄ ሲቀርብለት በሥነ ምግባር ደንብ አዘገጃጀት ረገድ ምክር የመስጠት፣
- ፲፭፡ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች እና የመንግሥት ልማት ድርጅቶች የሥነ ምግባር መጣስና የሙስና ወንጀል የተፈጸመ ለመሆኑ ጥርጣሬ ሲኖራቸው በራሳቸው ተነሳ ሽነት ምርመራ ማካሄድ ይችላሉ። በከባድ የሥነ ምግባር መጣስና በሙስና ወንጀል ጉዳይ ግን ውሳኔ ላይ ከመድረ ሳቸው በፊት በምርመራ ያገኙትን ውጤት ለኮሚሽኑ ሪፖርት የማድረግ ግዴታ አለባቸው፣
- ፲፮· ለጠቋሚዎች እና ለምሥክሮች የአካልና የሥራ ዋስትና ጥበቃ የመስጠት፣
- ፲፯· ሙስናን በመታገል እና በመከላከል ረገድ ተሩ ውጤት ያስገኙ ሰዎችን እና መ/ቤቶችን አወዳድሮ ለሽልማት የሚበቁበትን ሥርዓትና መለኪያ የመዘርጋት፣ ተግበራዊ የማድረግ፣
- ፲፰· ለክልሎች አስፈላጊውን የምክርና የድ*ጋ*ፍ አገልግሎት የ*መ*ስጠት፣
- ፲፱· ተመሳሳይ ዓላማ ካላቸው አገራዊ፣ አህጉራዊና ዓለም አቀፋዊ አካላት *ጋር ግንኙ*ነትና ትብብር የመፍጠር፣
- ኛ፦ የንብረት ባለቤት የመሆን፣ ውል የመዋዋል፣ በራሱ ስም የመክሰስና የመከሰስ፣
- ፳፩· በሕግ የሚሰጡትን እና ዓላማውን ከግብ ለማድረስ የሚረዱ ሴሎች ተግባራትን የማከናወን።

ኟ· <u>የኮሚሽኑ አቋም</u>

ኮ**ማ**.ሽሎ፣

- ፩· በጠቅላይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በተወካዮች ምክር ቤት የሚሾሙ አንድ ኮሚሽነር እና አንድ ምክትል ኮሚሽነር፤ እና

· <u>የኮሚሽነሩ ሥልጣን</u>ና ተግባር

- ፩· ኮሚሽንሩ የኮሚሽኑ ዋና ሥራ አስፈጻሚ በመሆን የኮሚሽኑን ሥራዎች ያደራጃል፣ ይመራል፣ ያስተዳ ድራል፣
- ፪· የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አንጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ ከሚሽነሩ፣

- 11) to follow up and ensure the enforcement of codes of ethics and anti-corruption laws and give advice on the implementation of same;
- 12) to undertake research on ethics and corruption; give support to other similar activities and to publish reperts and technical studies to further the purpose of the Commission;
- 13) to coordinate other components of the ethical infrastructures to ensure harmonisation of ethical codes and measures taken against ethical violations:
- 14) apart from legislative and judicial bodies, to-ensure the preparation or to prepare and monitor the implementation of codes of ethics for public offices and public enterprises; to provide upon request, advice to legislative and judicial bodies in est-blishing their own codes of ethics;
- 15) public offices and public enterprises may, on their own initiatives, conduct investigations where there is reasonable suspicion that ethical violations or corruption offences have been committed. They must however, report the results of their investigations of serious ethical violations or corruption cases to the Commission before taking any decision;
- 16) to provide physical and job security protection to witnesses and whistle blowers;
- 17) to establish and implement procedures and standards for the selection of awards, upon competition, of persons or offices who are successful in fighting and preventing Corruption;
- 18) to provide the necessary advice and support to the Regions;
- 19) to liase and cooperate with national, regional and international bodies with similar objectives;
- 20) to won property, enter into contract, to sue and be sued in its own name;
- 21) to perform such other duties as my be defined by law and undertake other activities necessary for the attainment of its objectives:

8. Organization of the Commission

The Commission shall have;

- 1) A Commissioner and a Deputy Commissioner to be appointed by the House of Peoples' Representatives upon nomination by the Prime Minister; and
- 2) such officers as may be necessary.

9. Powers and Duties of the commissioner

- 1) The Commissioner shall be the chief executive of the Commission and, as such, shall organize, direct and administer the activities of the Commission;
- Without limiting the generality stated in Sub-Article
 of this Article, the Commissioner shall have powers and duties;

- ሀ) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፯ የተዘረዘሩትን የኮሚሽኑን ሥልጣንና ተግባራት በሥራ ላይ ያውላል፣
- ለ) የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕግ አጠቃላይ መርሆ ዎችን መሠረት በማድረግ በሚያወጣው ደንብና አሠራር መሠረት የኮሚሽኑን ሠራተኞች ይቀጥራል፣ ያስተዳድራል፣ ያሰናብታል፣
- ሐ) የኮሚሽኑን ዓመታዊ የሥራ ፕሮ**ግራም እና** የአምስት ዓመት በጀት ያዘ*ጋ*ጃል፣ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፣
- መ) ለኮሚሽኑ በተፈቀደለት በጀት እና የሥራ ፕሮግራም መሠረት የፋይናንስ ሕግን ተከትሎ ንንዘብ ወጪ ያደርጋል፤
- ሥ) በሙስና ወንጀል የተጠረጠሩ ወይም ጥፋተኛ ሆነው የተገኙ ሰዎችን የኮሚሽኑ ሥራተኞች በሕግ መሠረት ለመመርመር ወይም ለማሰር እንዲችሉ ሥልጣን ይሰጣል ፤
- ረ) ምርመራው በመከናወን ላይ ላለ ጉዳይ አግባብነት ያለው በሆነ ጊዜ የማንኛውም ሰው ወይም ድርጅት የባንክ ሂሳብ እንዲፌተሽ እና አስፈላጊው መረጃ እንዲሰበሰብ ትዕዛዝ ለመስጠት ይችላል ፤
- ሰ) የኮሚሽኑን ጠቅሳሳ የአሰራር ሂደት፣ የሥራ ግምገማ ውጤትና አስተያየት ለጠቅሳይ ሚኒስትሩ ያቀርባል ፤
- ሽ) እንደአግባቡ ለቦርዱ የሥራ አፈጻጸም ሪፖርት ያስተላልፋል ፤
- ቀ) ኮሚሽኑ ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚያደርጋቸው ግንኙነቶች ኮሚሽኑን ይወክላል ።
- ፫· ኮሚሽንሩ ለኮሚሽኑ ሥራ ቅልዯፍና በሚያስፈልግ መጠን ሥልጣንና ተግባሩን በከፊል ለኮሚሽኑ ኃላፊዎች እና ሠራተኞች በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል ።

፲- የኮሚሽነሩ የሥራ ዘመንና ከሥራ መነሳት

- ፩· የኮሚሽንሩ የሹመት ዘመን ለ፯ ዓመት ይሆናል ፤ ሆኖም አስፈላጊ ሲሆን በተወካዮች ምክር ቤት ተቀባይነት ሲያገኝ በድ*ጋ*ሚ ሊሾም ይችላል ።
- ፪· ኮሚሽንሩ የሹመት ዘመኑ ከማለቁ በፊት ከዚህ በታች በተመለከቱት ምክንያቶች ካልሆነ በስተቀር ከሥራው አይነሳም ፤
 - v) በወንጀል ተከሶ ሥልጣን ባለው ፍርድ ቤት ተፋተኛ መሆኑ ሲረ*ጋ*ንተ ፤
 - ለ) በአእምሮ ወይም በአካል ሕመም ምክንያት ተግባሩን በተገቢው ሁኔታ ማከናወን ሲሳነው ፤

፲፩፦ የምክትል ኮሚሽንሩ ሥልጣንና ተባባር ምክትል ኮሚሽንሩ ተጠሪንቱ ለኮሚሽንሩ ሆኖ ፤

- ሀ) ኮሚሽንሩ በማይኖርበት ጊዜ ወይም የኮሚሽንሩ ቦታ ክፍት በሚሆንበት ጊዜ ኮሚሽንሩን ተክቶ ይሰራል ፤
- ለ) የምርመራ መምሪያን በዳይሬክተርነት ይመራል ፤
- ሐ) በኮሚሽነሩ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል ፤

፲፪٠ የምክትል ኮሚሽነሩ የሥራ ዘመንና ከሥራ መነሳት

- ፩· የምክትል ኮሚሽነሩ የሹመት ዘመን ለ፯ ዓመት ይሆናል ፤ ሆኖም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝና በተወካዮች ምክር ቤት ተቀባይነት ሲያገኝ በድጋሚ ሊሾም ይችላል ።
- ፪· ምክትል ኮሚሽነሩ የሹመት ዘመኑ ከማለቁ በፊት ከዚህ በታች በተመለከቱት ምክንያቶች ካልሆነ በስተቀር ከሥራው አይነሳም ፤
 - ሀ) በወንጀል ተከሶ ሥልጣን ባለው ፍርድ ቤት ተፋተኛመሆኑ ሲረ*ጋ*ገጥ ፤
 - ለ) በአአምሮ ወይም በአካል ሕመም ምክንያት ተግባሩን በተገቢው ሁኔታ ማከናወን ሲሳነው ።

- (a) to exercise the powers and duties of the Commission specified under Article 7 of this Proclamation;
- (b) to employ, administer and dismiss officers of the Commission in accordance with the terms and conditions of employment of the Commission to be issued in line with the basic principles of Civil Service laws;
- (c) to prepare the annual work programme and the five year budget of the Commission and implement same upon approval;
- (d) to effect expenditure in accordance with the approved budget and work programme of the Commission and in accordance with the financial laws:
- (e) to authorize, in accordance with the law, any officer of the commission to carry out investigation or to arrest persons who are suspected or guilty of corruption;
- (f) to issue warrants to search and obtain information therefrom, of any bank account of any person or organization if there is reasonable suspicion that such is relevant to a case under investigation;
- (g) to submit reports to the Prime Minister concerning the performance evaluation of the Commission;
- (h) to transmit, as may be appropriate, performance reports to the Board;
- (i) to represent the Commission in its dealings with third parties.
- 3) The Commissioner may delegate part of his powers and duties to other officials and employees of the Commission to the extent necessary for the effectiveness and efficiency of the Commission.
- 10. Term of Office and Removal from Office of the Commissioner
 - 1) The term of appointment of the Commissioner shall be for six years; he may, however, be reappointed where necessary subject to the approval of the House of Peoples' Representatives.
 - 2) Once appointed, the Commissioner shall not be removed from his office unless;
 - (a) he is charged and found guilty of an offence by the court of law;
 - (b) he can no longer carry out his responsibilities on account of mental or physical illness.
- 11. Powers and Duties of the Deputy Commissioner
 The Deputy Commissioner, being accountable to the commissioner, shall:
 - (a) act as commissioner in the absence of the commissioner or when the office of the commissioner is vacant;
 - (b) be the Director of the Investigation Department;
 - (c) perform such other duties as may be delegated to him by the Commissioner.
- 12. Term of Office and Removal from office of the Deputy Commissioner
 - 1) The term of appointment of the Deputy Commissioner shall be for six years; he may, however, be reappointed where necessary subject to the approval of the House of Peoples' Representatives;
 - 2) Once appointed, the Deputy Commissioner shall not be removed from his office unless;
 - (a) he is charged and found guilty of an offence by the court of law;
 - (b) he can no longer carry out his responsibilities on account of mental or physical illness.

፲፫٠ ስለኮሚሽኑ ሥራተኞች ቅጥር ሁኔታ

- ፩· ኮሚሽንሩ በዚህ አዋጅ ለኮሚሽኑ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት ለማከናወን በሚያስፈልግ መጠን ችሎታን እና መልካም ሥነ ምግባርን መሠረት አድርጎ ሠራተኞችን ይቀጥራል።
- ፪· ኮሚሽንሩ ከአማካሪ ቦርዱ ጋር በመመካከር የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕግን አጠቃላይ መርሆዎች መሠረት በማድረግ የኮሚሽኑን የሠራተኞች አስተዳደር ደንብና ሁኔታ አዘጋጅቶ በጠቅላይ ሚኒስትሩ ሲጸድቅ በሥራ ላይ ያውላል ፤ በአስተዳደር ደንቡ መሠረት ከሥራ ያሰና ብታል።

፲፬٠ በጀት

መንግሥት የኮሚሽኑን የአምስት ዓመት በጀት ይመድባል ። ይኸውም እንደገና በኮሚሽኑ ዓመታዊ የሥራ ፕሮግራም መሠረት ተዘርዝሮ ይፈቀዳል ።

፲፮- የሂሳብ መዛግብት

- δ· ኮሚሽኑ የተሟሉ እና ትክክለኛ የሂሳብ መዛግብት ይይዛል ፡፡
- ፪· የኮሚሽኑ የሂሳብ መዛግብት እና ገንዘብ ነክ ሰነዶች
 በፌዴራሉ ዋና አዲተር በየዓመቱ ይመረመራል ።

<u>ክፍል ሦስት</u> ስለአማካሪ ቦርድ

፲፮- የአማካሪ ቦርድ መቋቋም

- ፩· የሚከተሉት አባላት የሚኖሩት አንድ አማካሪ ቦርድ (ከዚህ በኋላ "ቦርዱ" እየተባለ የሚጠራ) ይቋቋማል፤
 - ሀ) ኮሚሽንሩ ፤
 - ለ) የኮሚሽኑ ልዩ ልዩ መምሪያዎች ዳይሬክተሮች ፤
 - ሐ) ዋናው አዲተር ወይም የእርሱ ምክትል ፤
 - *ማ*) የፍትሕ ሚኒስትር ወይም የእርሱ ምክትል ፤
 - w) የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽነር ወይም የእርሱ ምክትል፤
 - ረ) የደህንነት ኢ.ሚግሬሽንና ስደተኞች ጉዳይ ባለሥ ልጣን ኃላፊ ወይም የእርሱ ምክትል ፤
 - ሰ) የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽነር ወይም የእርሱ ምክትል፤
 - ሽ) በተወካዮች ምክር ቤት እና በፌዴሬሽን ምክር ቤት አፈጉባዔዎች የሚመረጡና የየምክር ቤቶቹን ይሁንታ ያገኙ ፫ የፓርላማ አባላት ፤ ፪ ከተወካዮች፤ ፩ ከፌዴሬሽን ምክር ቤት ፤
 - ቀ) መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ፩ ተወካይ ፤
 - በ) የተደራጀው የንግድ ኅብረተሰብ ፩ ተወካይ ፤
 - ተ) የመንግሥትና የግል መገናኛ ብዙ ጎን ፪ ተወካዮች ፤
 - ቸ) የሥራተኛ ማኅበራት ኮንፌዴሬሽን ፪ ተወካዮች ፤
 - ጎ) የሴቶች ማህበር ፩ ተወካይ
 - ን) የኢትዮጵያ *ማ*ምህራን ማህበር ፩ ተወካይ፥
 - ኝ) ከዕንባ ጠባቂ ተቋም ፩ ተወካይ፣
 - አ) ከሰብዓዊ መብት ኮሚሽን ፩ ተወካይ፣
 - h) በየስድስት ወሩ የሚለወጡ የኃይማኖት ተቋማት ፪ ተወካዮች፣
 - ኸ) በየስድስት ወሩ የሚለወጡ የክልል የሥነ ምግባር እና የጸረ–ሙስና አካላት ፪ ተወካዮች።

13. Employment of Officers of the Commission

- 1) The Commissioner may employ such officers, on merit and integrity, as he thinks necessary to assist him in the performance of the duties of the Commission under this Proclamation.
- 2) The Commissioner shall, with the advice of the Advisory Board, determine, following the general principles of the federal civil service law, the terms and conditions of employment of officers subject to the approval of the Prime Minister; to dismiss officers in accordance with the regulations.

14. Budget

The government shall allocate the five years budget of the Commission which shall further be apportioned and approved in accordance with the annual work programme of the commission.

15. Books of Accounts

- 1) The Commission shall keep complete and accurate books of accounts.
- 2) The Commission's books of accounts and financial documents shall be audited annually by the Federal Auditor-General.

PART THREE Advisory Board

16. Establishment of Advisory Board

- 1) There shall be established an Advisory Board (hereinafter referred to as "the Commission") the members of which are the following:
 - (a) The Commissioner;
 - (b) The Directors of various Departments of the Commission:
 - (c) The Auditor-General or his deputy;
 - (d) The Minister of Justice or his deputy;
 - (e) The Commissioner of Federal Police or his deputy;
 - (f) The Lead of Security, Immigration and Refugee Affairs Authority or his deputy;
 - (g) The Federal Civil Service Commissioner or his deputy;
 - (h) Three members of Parliament, two from the House of Representatives and one from the House of Federation, nominated by the respective speakers and approved by the respective Houses;
 - (i) One representative of the NGO sector nominated bythe NGOs themselves.
 - (j) One representative of the organized business community nominated through their registered body;
 - (k) Two media representatives, one from the government and the other from the private media nominated by the professional body of journalists,
 - (l) Two representatives of the Trade Union, nominated by the confederation of Trade unions.
 - (m) One representative of Women's Association;
 - (n) One representative of Ethiopian Teachers' Association;
 - (o) One representative from Ombudsman;
 - (p) One representative from Human Rights Commission;
 - (q) Two representatives of religious bodies nominated by the religious bodies themselves to serve in six months rotation basis;
 - (r) Two representatives from the regional ethics and anti-corruption bodies appointed in six months rotation basis.

- ፪· ቦርዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ሀ) እና (ለ) ከተመለከቱት ውጪ ካሉት አባላቱ መካከል የራሱን ሰብሳቢ ይመርጣል፤ ጸሐፊው ግን የኮሚሽኑ የአስተዳደር መምሪያ ዳይሬክተር ይሆናል።
- ፫፦ የቦርዱ ተጠሪነት ለጠቅላይ ሚኒስትሩ ይሆናል።

፲፯- የቦርዱ ሥልጣንና ተግባራት

ቦርዱ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡

- §· ሙስናን እና ብልሹ አሠራርን በመዋጋት ረገድ የቅድሚያ ትኩረት ሊሰጣቸው የሚገቡ ተግባራትን በመለየት እና የሥነ ምግባር ትምህርትን በማስፋፋት ረገድ ኮሚሽነሩን የማማከር፥
- ፪· የኮሚሽኑን የአሠራር፡ የሠራተኛ አቀጣጠር እና አስተዳ ዶራዊ ፖሊሲዎች እና ስትራቴጂዎች የማዋናት እና ስለሚሻሻሉበት ሁኔታ ኮሚሽነሩን የማማከር፡
- ፫፦ በኮሚሽኑ ሠራተኞች ላይ በሚቀርቡ አቤቱታዎች ላይ የተወሰዱ የዲሲፕሊን እርምጃዎችን በሚመለከት በየጊዜው በኮሚሽነሩ የሚቀርብለትን ሪፖርት ተቀብሎ አስፈላጊውን ምክር የመስጠት፥
- ፬· በምርመራ ላይ ያለ ሰው ወይም ድርጅት የባንክ ሂሳብ እንዲፈተሽና መረጃ እንዲሰበሰብ በኮሚሽነሩ የተሰጡ ትዕዛዞችን ተገቢነት በሚመለከት በየጊዜው ከኮሚሽነሩ ሪፖርት የመቀበል እና አስፈላጊ የመሰለውን ምክር የመስጠት፡
- ጅ· የቦርዱን ሥራ ለማከናወን አስፈላጊ የሆኑ ልዩ ልዩ ኮሚቴዎችን ከአባላቱ መካከል የማቋቋም እና ከነዚሁ ኮሚቴዎች በየጊዜው ሪፖርት እንዲቀርብለት የማድረግ፡
- ፮· ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ባለሙያዎችን በአስረጅነት የመጥራት፣
- ፯፦ ሙስናን በመታገል እና በመከላከል ፕሩ ውጤት ያስገኙ ግለሰቦችን እና መ/ቤቶችን አስቀርቦ በውድድር ስለሚሸ ለሙበት ሁኔታ ኮሚሽኑን የማማከር፡
- ፰· ስለሥራው እንቅስቃሴ በተለይም ለኮሚሽነሩ የተሰጡ ማናቸውንም ምክሮች የሚያሳይ ፣ የተሠሩ ሥራዎችን የሚገልጽ ጠቅለል ያለ መግለሜን የያዘ እና ችግሮችን ለይቶ የሚያመለክት እና ችግሮቹን ለማስወገድ ሊወስዱ የሚገባቸውን እርምጃዎች የሚጠቁም ሪፖርት በየስ ድስት ወሩ ለጠቅላይ ሚኒስትሩ የማቅረብ፣
- ፱· ከኮሚሽንሩ የሚመሩለትን ሌሎች ተመሳሳይ ተግባራት የማከናወን።

፲፰፦ የቦርዱ የስብሰባ ሥርዓት

- ፩· ቦርዱ በየሦስት ወሩ አንድ ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ያካሂዳል፡ ሆኖም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የቦርዱ ሰብሳቢ በራሱ ተነሳሽነት ወይም በኮሚሽነሩ ሲጠየቅ በማና ቸውም ጊዜ አስቸኳይ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል።
- ፪· ከቦርዱ አባላት ከግማሽ በላይ በስብሰባው ከተገኙ
 ምልዓተ ጉባዔ ይሆናል።
- ፫፦ የቦርዱ ውሳኔዎች በድምጽ ብልጫ ያልፋሉ፣ ሆኖም ድምጽ እኩል በእኩል በተከፊለ ጊዜ ሰብሳቢው ወሳኝ ድምጽ ይኖረዋል።
- ፬· የቦርዱ የስብሰባ ቦታ በኮሚሽኑ ዋና ጽሕፈት ቤት ይሆናል።
- ጅ የዚህ አንቀጽ ድን*ጋጌዎች እ*ንደተጠበቁ ሆኖ ቦርዱ የራሱን የስብሰባ ሥርዓት ደንብ ሊያወጣ ይችላል።

<u>ክፍል አራት</u> ልዩ <u>ልዩ ድንጋጌ</u>ዎች

፲፱፦ ስለኮሚሽኑ የፖሊስነትና እና የዕቃቤ ሕግነት ሥልጣን

ስለመመርመርና ስለመከሰስ በወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ሥነ ሥርዓትና በሌሎች ሕጎች ለፖሊስና ለዐቃቤ ሕግ የተሰጠ ሥልጣን በዚህ አዋጅ ውስጥ የተመለከቱ ጉዳዮችን በሚመ ለከት ለኮሚሽኑ ተሰጥቷል።

- 2) The Board shall elect a chairperson from among its members other than specified under Sub-Article (1)
 (a) and (b) of this Article. Its Secretary shall, however, be the Director of the Administration Department of the Commission.
- 3) The Board shall be accountable to the Prime Minister.

17. Powers and Duties of the Board

The Board shall have the powers and duties:

- to advise the Commissioner on the priority of measures to be taken to combat corruption and other unethical practices and to promote ethics education;
- 2) to study, the operational, employement and administrative policies and strategies of the Commission, and advise the Commissioner on how to improve them;
- 3) to receive and consider reports from the Commissioner on complaints and disciplinary measures taken against officers of the Commission and to give the necessary advice to the Commissioner;
- 4) to receive periodic reports from the Commissioner justifying the issuance of warrants to search or obtain information on bank accounts held by any person or organization under investigation; and to give the necessary advice as it deems it necessary;
- 5) to establish various committees from among its members as it may deem necessary for the effective and efficient performance of its functions and receive periodic reports from such committees;
- 6) to call experts as resource person necessary for its activities;
- 7) to advise the Commission on the selection and awarding, upon competition, of persons or offices who are successful in fighting and preventing corruption;
- 8) to submit report, every six month, to the Prime Minister which should outline in particular any advice given to the Commissioner, a summary of its activities, and highlight problem areas with suggestions on how to resolve them;
- 9) to perform other similar activities assigned to it by the Commissioner.

18. Meeting Procedure of the Board

- 1) The Board shall hold a regular meeting once every three month; provided, however, the chairperson of the Board may, on his own initiative or upon the request of the Commissioner, at any time, call extraordinary meeting as may be necessary.
- 2) There shall be a quorum where more than half of the members are persent.
- 3) Decisions of the Board shall pass by majority vote; in case of a tie, the chairperson shall have casting vote.
- 4) The meeting place of the Board shall be at the Head Office of the Commission.
- 5) Without prejudice to the provisions of this Article, the board may establish its own rules of procedure.

PART FOUR Miscellaneous Provisions

19. The Police and Prosecution Power of the Commission

The investigation and prosecution powers of the police and Public Prosecutor specified under the Criminal Procedure Code and other laws are hereby given to the Commission with regard to matters specified in this Proclamation.

<u>ኛ</u>፦ የሥነ ምግባር መከታተያ ክፍሎች መቋቋም

- ፩· በየደረጃው በሚገኙ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች እና የመንግሥት ልማት ድርጅቶች ውስጥ የሥነ ምግባር ሁኔታን የሚያስተባብሩ እና ለየመሥሪያ ቤቶቹ የበላይ ኃላፊዎች የሚያማክሩ የሥነ ምግባር መከታተያ ክፍሎች ይቋቋማሉ።
- ፪· የሥነ ምግባር መከታተያ ክፍል ተጠሪነቱ ለመሥሪያ ቤቱ የበላይ ኃላፊ ይሆናል። ሆኖም ከኮሚሽኑ ጋር የሥራ ትብብር ይኖረዋል።

ማንኛውም ሰው ከኮሚሽኑ ሥልጣንና ተግባር *ጋ*ር በተ*ያያዘ* ለሚጠየቀው ትብብርና ድ*ጋ*ፍ የመተባበር ግዴታ አለበት።

ጽ፪· ቅጣት

በሌላ ሕግ የበለጠ የሚያስቀጣ ካልሆነ በስተቀር፣

- ፩· ማንኛውም ሰው ለኮሚሽኑ፣ ለፍትሕ አካላት ወይም ለመንግሥት መሥሪያ ቤት ኃላፊ ወይም ለመንግሥት ልማት ድርጅት ኃላፊ ከሙስና ወንጀል ጋር በተያያዘ መረጃ ወይም ማስረጃ በሰጠ ሰው ላይ ተጽዕኖ ለማድረግ ወይም ጉዳት ለማድረስ የሞከረ ወይም ያደረሰ ወይም ይህንኑ ሰው ለመቅጣት የሞከረ ወይም የቀጣ እንደሆነ ከሦስት ዓመት በማያንስ፥ ከአሥራ አምስት ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እሥራት እና ከስድስት ሺህ ብር በማያንስ፥ ከሃያ አምስት ሺህ ብር በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል።
- ፪· ማንኛውም የኮሚሽኑ ኃላፊ ወይም ሥራተኛ በሕግ የተሰጠውን ሥልጣንና ኃላፊነት ያለአግባብ የተገለገ ለበት እንደሆነ ፤ በዚያም የተነሳ ያገኘው ጥቅም መወረሱ እንደተጠበቀ ሆኖ ፤ ከአምስት ዓመት በማያንስ፥ ከአሥራ አምስት ዓመት በማይበልጥ ጽኑ አሥራት እና ከሦስት ሺህ ብር በማያንስ፥ ከአሥር ሺህ ብር በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል።
- ፫· ማንኛውም ሰው ሆን ብሎ ኮሚሽኑን ለማሳሳት ወይም ሌላውን ሰው ለመጉዳት ሐሰተኛ ሪፖርት ፣ ጥቆማ ወይም መረጃ ለኮሚሽኑ ያቀረበ እንደሆነ ከአንድ ዓመት በማያንስ፣ ከአምስት ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እሥራት እና ከሦስት ሺህ ብር በማያንስ፣ ከአሥር ሺህ ብር በማይበልጥ የንንዘብ መቀጮ ይቀጣል።
- ፬· ማንኛውም ሰው የኮሚሽኑ ሥራተኛ መስሎ በመቅረብ የማታለል ሥራ የፈጸመ እንደሆነ ከሁለት ዓመት በማያንስ ከሰባት ዓመት በማይበልጥ ጽኑ አሥራት እና ከአምስት ሺህ ብር በማያንስ፤ ከአሥራ አምስት ሺህ ብር በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል።
- ፩· ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፳፩ በተደነ ነገው መሠረት ኮሚሽኑን ለመተባበር እንቢተኛ የሆነ እንደሆነ ከስድስት ወር በማያንስ፣ ከአራት ዓመት በማይበልጥ እሥራት እና ከአንድ ሺህ ብር በማያንስ፣ ከአምስት ሺህ ብር በማይበልጥ የነንዘብ መቀጮ ይቀጣል።
- ፮· ማንኛውም ሰው የኮሚሽኑን ሥራ ያደናቀፈ ወይም ለማደናቀፍ የሞከረ እንደሆነ ከሁለት ዓመት በማያንስ፣ ከአሥር ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እሥራት እና ከአምስት ሺህ ብር በማያንስ፣ ከሃያ ሺህ ብር በማይ በልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል። ወንጀሉ የተፈ ጸመው ኃይልን በመጠቀም የሆነ እንደሆነ ቅጣቱ በዚሁ ንዑስ አንቀጽ የተደነገገው ከፍተኛ ቅጣት ይሆናል።
- ፯· በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (፩)፣ (፫)፣ (፩)፣ (፩)፣ (፩) እና (፯) የተመለከቱት ወንጀሎች የሕግ ሰውነት ባለው ድርጅት በተፈጸሙ ጊዜ የገንዘብ ቅጣቱ አምስት እጥፍ ይሆናል።

ይህ አዋጅ በሥራ ላይ ከመዋሉ በፊት ተፈጽመው ምርመ ራቸው በጅምር፣ ወይም በሂደት ላይ ያለም ሆነ፣ የተጠናቀቁ ወይም በፍርድ ቤት በመታየት ላይ ያሉ የሙስና እና ከሙስና ጋር የተያያዙ የወንጀል ጉዳዮች በነበሩበት ሁኔታ ቀጥለው ውሳኔ ያገኛሉ።

20. Establishment of Ethics Liaison Units

- 1) There shall be established Ethics Liaison units at every level of public offices and public enterprises the duty of which shall be to coordinate ethical issues and advise the heads of the concerned bodies.
- 2) The liaison unit shall be accountable to the head of the concerned government body; it may, however, cooperate with the commission concerning its activities.

21. Duty to Cooperate

Any person is duty bound to cooperate whenever cooperation and assistance is required by the Commission in connection with its powers and duties.

22. Penalty

Unless it is punishable with more severe penalty under other laws;

- 1) whosoever attempts to influence, harm or punish or who influences, harms or punishes any person who gives evidence or provides information relating to corruption offences to the Commission, organs of Judicial administration, Head of a public office, or a public enterprise shall be punishable with rigorous imprisonment not less than three years and not exceeding fifteen years; and with fine not less than Birr six thousand and not exceeding Birr twenty five thousand.
- 2) any official or staff of the Commission who abuses the powers and responsibilities legally entrusted to him shall, in addition to the forfeiture of any advantage gained therefrom, be punishable with rigorous imprisonment not less than five years and not exceeding fifteen years, and with fine not less than Birr three thousand and not exceeding Birr ten thousand.
- 3) whosoever, with the intent to mislead the Commission or to injure others, submits a false report, allegation or evidence to the Commission shall be punishable with rigorous imprisonment not less than one year and not exceeding five years; and with fine not less than Birr three thousand and not exceeding Birr ten thousand.
- 4) whosoever commits a deceitful act by pretending to be the staff of the Commission shall be punishable with rigorous imprisonment not less than two years and not exceeding seven years; and with fine not less than Birr five thousand and not exceeding Birr fifteen thousand.
- 5) whosoever refuses to cooperate with the Commission as provided for in Article 21 of this Article shall be punishable with simple imprisonment not less than six months and not exceeding four years; and with fine not less than Birr one thousand and not exceeding Birr five thousand.
- 6) whosoever obstructs or attempts to obstruct the activities of the commission shall be punishable with rigorous imprisonment not less than two years and not exceeding ten years; and with fine not less than Birr five thousand and not exceeding Birr twenty thousand. Where the offence is accompanied by violence, the maximum penalty prescribed in this Sub-Article shall be imposed.
- 7) Where the offences specified in Sub-Articles (1), (3), (4), (5), and (6) of this Article are committed by juridical persons, the punishment with a fine shall be five fold.

23. Transitory Provision

Any corruption cases or other cases related with corruption which have been committed prior to the coming into force of this Proclamation and the investigation of which have been just started, or undergoing, or finalized, or which have been in the process of trial, shall continue to be handled and decided in the same manner.

<u> ሸ፬</u>፦ ደንብና *መመሪያ የማ*ውጣት ሥልጣን

- ፩· የሚኒስትሮች ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ደንብ ሊያወጣ ይችላል።
- ፪· ኮሚሽኑ ይሀንን አዋጅና በዚህ አዋጅ መሠረት የሚወ ጣውን ደንብ ለማስፈጸም መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

ከዚህ አዋጅ *ጋር የሚቃረኑ ማናቸውም* <mark>ሴሎች ሕጎች በዚህ</mark> አዋጅ ውስጥ በተሸፈኑ *ጉዳ*ዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖራ ቸውም።

፳፮· አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከግንበት ፲፮ ቀን ፲፱፻፲፫ ዓ.ም**. ጀምሮ የፅ**ና ይሆናል።

አዲስ አበባ ማንቦት ፲፯ ቀን ፲፱፻፶፫ ዓ.ም.

ዶ/ር ነ*ጋ*ሶ ጊዳዳ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

- 24. Power to Issue Regulations and Directives
 - 1) The Council of Ministers may issue Regulations for the implementation of this Proclamation.
 - 2) The Commission may issue directives for the implementation of this Proclamation and the Regulations issued under this Proclamation.

25. Inapplicable Laws

All laws which are inconsistent with this Proclamation shall not apply on matters covered under this Proclamation.

26. Effective Date

This Proclamation shall come into force as of the 24th day of May, 2001.

Done at Addis Ababa, this 24th day of May, 2001.

NEGASO GIDADA (DR.)
PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ BERHANENA SELAM PRINTING ENTERPRISE